

Alg 374

## Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu gminie miasta Buczacza koncesyi do pobierania opłat kopytkowych.

### Wysoki Sejmie!

Ustawą z 13. stycznia 1890 dz. u. kr. Nr. 5 udzielono gminie m. Buczacza koncesyę na pobór myta kopytkowego przez trzy lata na 8 do miasta prowadzących drogach.

Prośby gminy o przedłużenie tej koncesyi Wydział krajowy nie uwzględnił z powodu nieudolnej gospodarki drogowej gminy i braku ukwalifikowanych sił technicznych.

Za wskazówką Wydziału krajowego wniósł Wydział powiatowy prośbę o udzielenie Wydziałowi powiatowemu koncesyi do poboru myta kopytkowego w Buczaczu na rzecz utrzymania ulic, placów i dróg miejskich.

Prośbę tę poparła Rada gminna osobną uchwałą i władza polityczna oświadczeniem, że zgadza się na objęcie przez Wydział powiatowy w Buczaczu w bezpośredni zarząd dróg, ulic i placów w Buczaczu z prawem rozporządzania wszystkimi dochodami miejscowego funduszu drogowego, do którego wpływa także dochód z myta kopytkowego.

Na tych warunkach otrzymał Wydział powiatowy buczański, jako władza nadzorująca — ustawą z 6. września 1893 dz. u. kr. Nr. 60 — koncesyę uprawniającą go do poboru opłat kopytkowych.

Zarząd powiatu okazał się korzystny. Ustawą z 7. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 48 nadano ponownie koncesyę tę Wydziałowi powiatowemu. Następnie przedłużył ją Wydział krajowy rozporządzeniami z 25. lipca 1899 l. 46.764 dz. u. kr. Nr. 102, 3. października 1902 l. 160.300 dz. u. kr. Nr. 91, a wreszcie rozporządzeniem z 15. września 1905 l. 82.516 dz. u. kr. Nr. 111.

Przed wygaśnięciem koncesyi wniósł Wydział powiatowy prośbę o jej przedłużenie, oraz prośbę Magistratu buczańskiego o przeniesienie tej koncesyi na gminę.

Koncesya udzielona Wydziałowi powiatowemu mogła być przedłużona tylko Wydziałowi powiatowemu i to bez żadnych zmian. Wydział krajowy odniósł się przeto do c. k. Namiestnictwa w sprawie przedłużenia koncesyi a ze względu na wspomnianą prośbę gminy oświadczył, że przedłużenie to nie odejmuje gminie prawa ubiegania się o udzielenie koncesyi w drodze ustawowej przy równoczesnem uchyleniu koncesyi obecnej.

Na podstawie uchwały Rady gminnej miasta Buczacza z 1. września 1908 Magistrat buczański wniósł podanie o nadanie gminie koncesyi kopytkowej według dotychczasowej taryfy. Wydział powiatowy w Buczaczu popiera tę prośbę.

Gmina miasta Buczacza należy do najuboższych wśród 30 miast, objętych ustawą z r. 1889, nie posiada żadnego majątku i wskutek tego po wybudowaniu gimnazjum kosztem 300.000 K, dwóch budynków dla szkół wydziałowych kosztem 250.000 K, oraz targowicy kosztem 20.000 K popadła w znaczne długi a potrzeby swe opędza jedynie dodatkami do podatków, wynoszącymi już obecnie 120%.

Dodatki te musiałyby wzrosnąć niepomieranie, gdyby miejscowy fundusz drogowy pozbawiono dochodu z myta kopytkowego. To też Wydział krajowy przedłużał wspomnianą wyżej koncesję mimo usterek, dostrzeganych przy wykonywaniu kontroli nad administracją funduszu drogowego w Buczaczu, przez tamtejszy Wydział powiatowy sprawowaną.

W ostatnim dziesięcioleciu zbudowano w Buczaczu około 8.000 m<sup>2</sup> chodnika, wyszutrowano wszystkie ulice i place.

Program robót koniecznych w najbliższym trzyleciu wymaga znacznych wkładów.

Obecnie ustały powody, dla których w roku 1893 odmówiono gminie przedłużenia koncesyi, gmina posiada bowiem ukwalifikowaną służbę techniczną i daje rękojmię należytego prowadzenia miejskiej gospodarki drogowej. Nadto przy sprawowaniu zarządu drogowego przez Wydział powiatowy zachodzą znaczne trudności w wykonywaniu przepisów o policji drogowej, za których przekroczenia prawo karania służy gminie.

Na podstawie przedstawionego stanu rzeczy Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem gminie miasta Buczacza koncesyi na pobór myta kopytkowego według dotychczasowych warunków i wnosi:

\*/. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony \*/. projekt ustawy.

## **Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:  
*St. Badeni*, w. r.

Sprawozdawca:  
*Dr. Stanisław Dąbski*, w. r.  
Członek Wydziału krajowego.

## Ustawa

z dnia . . . . . o udzieleniu gminie miasta Buczacza prawa do poboru myta kopytkowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

### Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich, udziela się gminie miasta Buczacza prawo pobierania myta kopytkowego na trzy lata pod następującymi warunkami:

### Art. II.

Gmina miasta Buczacza pobierać ma myto kopytkowe na ośmiu rogatkach, a mianowicie:

1. na drodze krajowej z Monasterzysk wiodącej, gdzie gościeńiec z Barysza wpada;
2. na drodze z Potoka do Buczacza wiodącej;
3. na drodze z Przewłoki do granicy terytorium Buczackiego;
4. na drodze prowadzącej z Buczacza przez Nagorzanekę do gościńca Czortkowsko - Monasterzyskiego;
5. na drodze przez Nagorzanekę do targowicy bydła wiodącej;
6. na drodze z Trybuchowiec przez Fedor do Buczacza;
7. na drodze krajowej z Czortkowa do Buczacza;
8. na drodze krajowej Strussowsko - Buczackiej.

### Art. III.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Konie, krowy, woły, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego. Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

#### Art. IV.

Przy poborze opłaty kopytkowej, mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych lub o ich niżeniu.

#### Art. V.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel, jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

#### Art. VI.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich, nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymywania tychże w ogóle w dobrym stanie i używania na ten cel wszelkich zasobów ustawą drogową wskazanych.

#### Art. VII

Każdego roku przedłoży gmina pobierająca myto kopytkowe, przed rozpoczęciem roku budżetowego, Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego i podług postanowień powyższego artykułu VI.

#### Art. VIII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego wykaże gmina pobierająca myto kopytkowe Wydziałowi powiatowemu, czy i o ile roboty preliminarzowane na ten rok z funduszu myta kopytkowego, oraz z innych zasobów ustawą drogową wskazanych, zostało uskutecznione i czy cały dochód, który z tych źródeł wpłynął do miejscowego funduszu drogowego, był na powyższe roboty obrócony i wyczerpany.

#### Art. IX.

Kontrolę nad robotami około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich, pokrywanymi z funduszu poboru myta kopytkowego oraz innych dochodów miejscowego funduszu drogowego wykonuje Wydział powiatowy a względnie Wydział krajowy w myśl §. 21. ustawy drogowej z 10. grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 155, przyczem służy mu prawo przedsięwzięcia stosownych środków zaradczych na koszt gminy pobierającej myto kopytkowe.

## Art. X.

Gdyby gmina miasta Buczacza pobierająca myto kopytkowe, wymienionych w tej ustawie warunków nie dopełniła, zarządzi polityczna władza powiatowa środki przymusowe, wskazane ustawą drogową z 10. grudnia 1907 Nr. 155. Jeżeliby zwykle źródki przymusowe nie skutkowały, a organy miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie, lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu drogowego, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych dróg, ulic i placów, nie mniej też funduszów, w myśl postanowienia §. 24. ust. ostatni ustawy drogowej.

## Art. XI.

Od zwierząt w artykule III. poszczególnionych, t. j. opłatą kopytkowego objętych, nie będzie gmina miasta Buczacza pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarcznych.

## Art. XII.

Z chwilą wejścia w życie tej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 7. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 48. o udzieleniu koncesyi do poboru myta kopytkowego na rzecz utrzymania dróg ulic i placów miasta Buczacza.

## Art. XIII.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

---

